

การบูรณาการหลักเบญจศีลและเบญจธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกัน ของเยาวชนในยุคโลกาภิวัตน์*

INTEGRATING THE PRINCIPLES OF THE FIVE PRECEPTS AND THE FIVE PRINCIPLES FOR LIVING TOGETHER OF YOUTH IN THE ERA OF GLOBALIZATION

พระเดชารจร จารุธมโม (พรหมเอียด)¹, พระอภิสิทธิ์ อภิชาติ (แจ้จ้อง)², ปุณณนุช ณ รักษา³ และ พระครู
บวรชัยวัฒน์ (วันชัย เลือดไทย)⁴

Phra Dechathorn Jaruthammo (Promaiad)¹, Phra Apisit Apicharto (Seajong)²,
Punyanuch Naraksa³ and Phrakrubowonchaiwat (Wanchai Lueadthai)⁴

¹⁻⁴มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโสกราช

¹⁻⁴Mahamakut Buddhist University Srithammasokrat Campus, Thailand

Corresponding Author's Email : Apisitapicharto@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ที่มีต่อเยาวชนไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะในแง่ลบ และเสนอแนวทางการบูรณาการหลักเบญจศีลและเบญจธรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ บริบทของโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่อทุกแง่มุมของชีวิต เทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว การสื่อสารที่ไร้พรมแดน ล้วนส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและค่านิยมของเยาวชน เยาวชนบางกลุ่มเผชิญกับผลกระทบในเชิงลบ เช่น การติดเทคโนโลยี การกลั่นแกล้งออนไลน์ การรับข้อมูลเท็จ ขาดทักษะการเข้าสังคม หลักเบญจศีลและเบญจธรรมเปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางเยาวชนให้ประพฤติดี ละเว้นจากความชั่ว ส่งเสริมให้มีเมตตา กรุณา อหิงสา เสียสละ และสัจจะ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตน เช่น พระสงฆ์ นักโยคะ นักสมาธิ สามารถเป็นต้นแบบ เป็นผู้นำ และ

* Received 22 October 2023; Revised 12 June 2024; Accepted 28 June 2024

ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคนิคการฝึกฝน ช่วยให้เยาวชนพัฒนาตนเองทั้งกายและใจ ประโยชน์ของการบูรณาการเบญจศีลเบญจธรรมผ่านผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตน ส่งผลดีต่อเยาวชนใน 3 ด้านหลัก ดังนี้ 1) สันติสุข เยาวชนมีจิตใจสงบ เข้าใจผู้อื่น ลดความขัดแย้ง 2) ความเจริญก้าวหน้า เยาวชนมีสติ มีสมาธิ จดจ่อกับการเรียนรู้ ทำงาน 3) ความสามัคคี เยาวชนมีเมตตา กรุณา เสียสละ ร่วมมือ สามัคคีกัน สถาบันการศึกษาเป็นช่องทางสำคัญในการปลูกฝังเบญจศีลเบญจธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกตน เชิญผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย อนาคตที่สดใสของเยาวชนที่มีคุณธรรมจริยธรรมย่อมนำไปสู่สังคมที่สงบสุข เจริญก้าวหน้า มีความสามัคคีผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตนเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาเยาวชน นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมยุคโลกาภิวัตน์

คำสำคัญ: โลกาภิวัตน์, เยาวชน, เบญจศีล - เบญจธรรม

Abstract

This article focuses on analyzing the impact of globalization on Thai youth today, particularly in negative aspects. It proposes an approach to integrate the Five Precepts and Five Virtues to promote appropriate behavior, leading to peaceful coexistence in a globalized society. Globalization affects every aspect of life. Rapid technological advancements and borderless communication have significantly influenced youth behavior and values. Some youth groups face negative consequences, such as technology addiction, online bullying, exposure to misinformation, and a lack of social skills. The Five Precepts and Five Virtues serve as a compass guiding youth towards good conduct, abstaining from evil, and promoting kindness, compassion, non-violence, sacrifice, and honesty. Experts in self-development, such as monks, yogis, and meditation practitioners, can be role models, leaders, and knowledge transmitters, teaching techniques to help youth develop physically and mentally. Integrating the Five Precepts and Five Virtues through self-development experts positively impacts youth in three main areas, 1. Peace:

Youth develop peaceful minds, understand others, and reduce conflicts, 2. Progress: Youth gain mindfulness, focus, and dedication to their studies and work, 3. Harmony: Youth cultivate kindness, compassion, sacrifice, cooperation, and unity. Educational institutions play a crucial role in instilling the Five Precepts and Five Virtues, organizing self-development activities, and inviting experts for talks. Youth with strong moral values contribute to a peaceful, progressive, and harmonious society. Self-development experts play a vital role in youth development, leading to peaceful coexistence in a globalized society.

Keyword: Globalization, Youth, Five Precepts - Five Virtues

บทนำ

ในยุคก่อนโลกาภิวัตน์ พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของเยาวชนไทยมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวิถีชีวิตแบบเรียบง่ายตามวัฒนธรรมไทย สะท้อนผ่านรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน หนึ่งในตัวอย่างที่สำคัญคือ งานวัด ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมพฤติกรรมและค่านิยมของเยาวชน ผ่านกิจกรรมมหรสพพื้นบ้าน เช่น หนังตะลุง โนรา ลิเก

งานวัด (โสมประภัสร์ ชันธุ์สุวรรณ, 2562) เปรียบเสมือนศูนย์กลางกิจกรรมทางสังคมที่เยาวชนมีโอกาสดำเนินกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ ผ่านการชมมหรสพพื้นบ้าน กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงสร้างความบันเทิง แต่ยังแฝงไว้ด้วยคติสอนใจ ข้อคิด และภูมิปัญญาไทย ผ่านตัวละครและเนื้อเรื่องต่างๆ ส่วนมหรสพพื้นบ้าน แต่ละประเภทมีบทบาทในการหล่อหลอมเยาวชน เช่น หนังตะลุง นำเสนอนิทานพื้นบ้าน วรรณคดี และเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ผ่านตัวหนังตะลุงที่เคลื่อนไหวประกอบเสียงดนตรี สอนให้เยาวชนรู้จักค่านิยม ความดีงาม ความกตัญญู ผ่านเรื่องราวที่สนุกสนาน โนรา ผลสมผสานการร้อง รำ และการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง สอนให้เยาวชนรู้จักศิลปะการแสดง การรักสวย รักงาม และความอ่อนน้อมถ่อมตน ลิเก นำเสนอนิทานพื้นบ้าน วรรณคดี และเรื่องราวปัจจุบันผ่านบทเพลง การร้อง และการแสดงออก สอนให้เยาวชนรู้จักการใช้ภาษา การสื่อสาร และการคิดวิเคราะห์ กิจกรรมเหล่านี้ยังส่งเสริมให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การช่วย

เตรียมงาน การแสดง หรือการขายของ เป็นการฝึกฝนทักษะการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ และความสามัคคี

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมของเยาวชนในอดีตก็มีทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่นเดียวกับเยาวชนในปัจจุบัน ด้านบวก ความเคารพต่อผู้ใหญ่ เยาวชนในอดีตมีวัฒนธรรมการ "ไปลามาไหว้" ผู้ใหญ่ แสดงความเคารพต่อผู้มีอาวุโส สะท้อนถึงความอบอุ่นและความสัมพันธ์อันดีในชุมชน จิตอาสา เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เช่น การช่วยงานวัด การทำความสะอาดสถานที่ แสดงถึงความมีน้ำใจและความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านลบ พฤติกรรมเสี่ยง (พนม เกตุมาน, 2550) เช่น การติกัน รุมโทรม มั่วเมาในอบายมุข เป็นปัญหาที่พบได้ในกลุ่มเยาวชนเช่นเดียวกับปัจจุบัน สาเหตุหลักมาจากความคึกคะนอง ขาดการควบคุมอารมณ์ และการขาดการอบรมสั่งสอน

เมื่อเข้าสู่ ยุคโลกาภิวัตน์ การแพร่กระจายไปทั่วโลก ที่ประชาคมโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใด สามารถรับรู้ สัมพันธ์ หรือรับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วกว้างขวาง อันเนื่องมาจากการพัฒนาระบบสารสนเทศ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) โลกาภิวัตน์เป็นคำศัพท์เฉพาะที่บัญญัติขึ้นเพื่อตอบสนองปรากฏการณ์ของสังคมโลกที่เหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมืองสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในส่วนหนึ่งของโลก ส่งผลกระทบอันรวดเร็วและสำคัญต่อส่วนอื่นๆ ของโลก เยาวชนในยุคนี้จึงได้รับผลกระทบจากระบบนี้ ต่อมาระบบสารสนเทศมีวิวัฒนาการ มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วที่เรียกว่า โลกแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน ที่ทุกคนเข้าถึงได้ง่าย สร้างความสัมพันธ์กันง่าย จึงเกิดพฤติกรรมการรวมกลุ่มทางสังคมออนไลน์และสานสัมพันธ์กันอย่างรวดเร็ว โดยผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เช่น แอปพลิเคชันต่างๆ ทำให้เยาวชนหรือวัยรุ่นนั้นใช้สังคมออนไลน์มากขึ้นจนขาดปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว และอันเนื่องมาจากการขาดปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวปัญหภายในครอบครัวตลอดจนสังคมจึงเกิดขึ้นเพราะขาดความปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบที่ใกล้ชิด (สกลพร ขจรศิลป์, 2565)

นอกจากนี้ก็จะเห็นได้ว่าในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์รูปแบบใหม่ๆ ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เช่น ด้านบวก คือ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลกจนถึงติดต่อสื่อสารกับผู้คนทุกสังคมได้อย่างรวดเร็ว สร้างอาชีพ และเวทีแสดงออกอย่างกีฬาอีสปอร์ต การทุจริตผ่านระบบออนไลน์เกิดขึ้นใหม่หลายรูปแบบ ที่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อเยาวชน คือ การบูลลี่ทางไซเบอร์ เป็นการสร้างบาดแผลทางใจให้แก่เยาวชน ทำให้เยาวชนส่วนหนึ่งประสบกับพฤติกรรมที่ล้มเหลว นำไปสู่สู่สถานะการเก็บตัวและโรคซึมเศร้า รวมไปถึงการเลียนแบบพฤติกรรมจากสื่อ

บันเทิงต่างๆ มีความเชื่อผิดๆ (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555) จากกระแสของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เยาวชนขาดทักษะการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างขาดระเบียบไร้ทิศทาง หากปล่อยไว้จะเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศด้วย (ดีเอม, เพ็ญนภา ลายน้ำ เงิน และไกรวิชญ์, 2559)

ถ้าจะสร้างสังคมที่สงบสุข สิ่งที่เราควรทำให้เกิดขึ้นในสังคมคือ จิตสำนึกของการเคารพสิทธิส่วนบุคคล มีอิสระในการใช้ชีวิตอย่างเท่าเทียม โดยใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาให้มีส่วนในการกล่อมเกลาพฤติกรรมของเยาวชน ให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นระเบียบด้วยการเคารพกฎกติกาทางสังคมตามสิทธิที่พึงมีพึงถึง

ทบทวนวรรณกรรม

การอยู่ร่วมกันในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ Coexistence in a globalized society

สังคม คือ การอยู่รวมของผู้คนจำนวนมาก ซึ่งการศึกษาสังคมวิทยาจะเป็นการศึกษาสังคม ทั้งระบบเพื่อดูโครงสร้าง การทำงาน ภาพรวมของสังคม และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของสังคม เช่น สถาบัน ชนชั้น กลุ่มทางสังคมสถานภาพ บทบาท ปทัสถาน ความเป็นระเบียบ ดุลยภาพ ของสังคม และคำนึงถึงการอยู่ร่วมกันของมนุษย์กับสังคม โดยจะต้องคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรมในการอยู่ร่วมกัน เพื่อความสงบสุขของสังคมที่ดี แม้ในสมัยพุทธกาลก็มีการกล่าวถึงวิวัฒนาการของ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ปรากฏในอัครัญญสูตร (พระไตรปิฎกภาษาไทย) ว่า มหากชนได้ประชุมกันเพื่อแก้ไขป้องกันภัยที่จะเกิดขึ้น โดยตกลงให้แบ่งสรรที่ดินให้แต่ละครอบครัว มีสิทธิครอบครองเพื่อทำมาหากิน และคัดเลือกผู้มีลักษณะดีให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำและเกิดขึ้นโดยความพึงพอใจของประชาชน ด้วยเหตุนี้สมัยพุทธกาลก่อนพุทธศักราชสะท้อนให้เห็นความต้องการของมนุษย์ คือ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสำหรับสังคมไทยยุคโลกาภิวัตน์มีสิทธิเสรีภาพในการออกความคิดเห็นโดยอิสระอย่างเสมอภาคภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์อันเป็นประมุขแต่กลับพบว่าการขัดแย้งในสังคมยังปรากฏให้เห็น เช่น ความขัดแย้งทางพฤติกรรมการแสดงออกทั้งในเชิงสัญลักษณ์ หรือแบบอื่นโดยผ่านกลุ่มเยาวชนในรูปแบบการก่อตัว ตั้งกลุ่ม และดำเนินกิจกรรมกลุ่มที่ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ซึ่งเป็นผลพวงมาจากพฤติกรรมเสี่ยง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2566) ที่ชักชวนผู้อื่นภายใต้ความไร้เดียงสาไปสู่การบานปลายของปัญหา ดังนั้นแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติภาพ ควรทำความเข้าใจบริบท

ของสังคมพหุวัฒนธรรม (วาสนา พิทักษ์ธรรม, 2559) ยอมรับและปฏิบัติตนตามกติกาของสังคม และควรทำความเข้าใจหลักคุณธรรมจริยธรรมอย่างท่องแท้ เพื่อฝึกฝนตนเองให้มีคุณธรรมในการครองตนและใช้จริยธรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมนำไปสู่สันติภาพ (United States of America, Department of State, 2563)

มีนักวิชาการยุคปัจจุบัน คุณสังข์ชาล เสริมแก้ว (สังข์ชาล เสริมแก้ว, 2563) ได้ให้ความหมายการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข หมายถึง การที่มนุษย์มาอยู่ร่วมกันเป็นสังคมสามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกันในรูปของกฎระเบียบหรือกฎหมาย โดยใช้คุณธรรมจริยธรรมในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเมืองการปกครองเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น และปฏิบัติตามคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ จะทำให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขอันเป็นหลักการพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของผู้คนเป็นจำนวนมากต้องอาศัยกฎระเบียบกติกาของสังคม ซึ่งคนในสังคมนั้น ๆ จำต้องเรียนรู้กฎกติกาของสังคมพร้อมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมนั้นคือ ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกาทางสังคมการอบรมสมาชิกในสังคมให้เกิดการเรียนรู้กฎเกณฑ์และกติกาของสังคมตลอดถึงการถ่ายทอดวิถีชีวิตวัฒนธรรมและการทำให้สมาชิกในสังคมนั้นสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง

ดังนั้นการอยู่ร่วมกันในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ คือ มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคมภายใต้กฎเกณฑ์ในรูปของกฎระเบียบและกฎหมาย มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมอย่างเป็นมิตรและทักษะการครองตนด้วยคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงอยู่ร่วมกันเพื่อสังคมที่สงบสุข

การอยู่ร่วมกันกับสังคมยุคโลกาภิวัตน์อย่างสันติสุขจะเกิดขึ้นได้อย่างไร

How can peaceful coexistence with a globalized society happen?

ภายใต้บริบทของยุคโลกาภิวัตน์ ด้านการศึกษา ด้านการศาสนา ด้านการเมือง กระบวนการยุติธรรมและด้านสื่อทางสังคม หล่อหลอมมนุษย์ในสังคมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของเยาวชนในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้สื่อทางสังคมเพื่อการศึกษาที่เป็นอิสระจากกฎเกณฑ์ที่ปวงส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่ขาดการควบคุมบวกกับความไร้เดียงสาที่ถูกชักจูงไปให้ทางที่ผิดได้ง่าย และมีโอกาสเกิดได้จากในครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2559) นำไปสู่พฤติกรรมเลียนแบบที่เพิ่มมากขึ้นและควบคุมไม่ได้ในที่สุดถึงขั้นนำพฤติกรรมเหล่านั้นไปเบียดเบียนผู้อื่น อีกทั้งการเสพ

สื่อที่ขาดการวิเคราะห์ ซึ่งเห็นได้จากความขัดแย้งในครอบครัวที่เกิดจากความเห็นไม่ตรงกัน และต่างคนก็ต่างเอาชนะกันด้วยเหตุผลของตนนำไปสู่การทำร้ายร่างกาย ทรัพย์สินถึงขั้นพรากชีวิตกันที่สุดในที่สุดเพราะควบคุมตนเองไม่ได้ ส่วนพฤติกรรมทางไซเบอร์สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อกันผ่านทางสื่อทางสังคมที่เรียกว่า แอปพลิเคชัน สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมก้าวร้าว กลั่นแกล้ง รังแก ที่เรียกว่า บูลลี่ แม้แต่สถาบันการศึกษายังมีปัญหาเรื่องนี้โดยมีผลกระทบในเชิงลบต่อเยาวชนในยุคปัจจุบัน (ประชาไท, 2566) เมื่อสังคมมีสภาพดังกล่าว จึงต้องทบทวนหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมไทย (อานันท์ ปันยารชุน, 2541) มีดังนี้

1. ด้านการศึกษา แท้จริงแล้วมีจุดเริ่มต้นที่ครอบครัว เมื่อครอบครัวมีความอบอุ่นจะสร้างฐานการเรียนรู้ที่ถูกต้องให้กับเยาวชน คือมีความรู้ มีความคิด และมีความรัก ซึ่งเยาวชนส่วนการศึกษาในระบบของรัฐจะต้องกำหนดเป้าหมายเพื่อสร้างสันติสุขและสันติภาพอย่างชัดเจน ซึ่งปัจจุบันมีโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนโดยอาศัยพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สอน โดยเฉพาะคำสอนในพระพุทธศาสนามุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบตนตามองค์ประกอบของธรรมชาติ ที่เรียกว่า ธรรมะ รวมถึงปลูกฝังจิตสำนึกให้แสดงความรักต่อตนเอง บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม มีจิตใจกว้างและเต็มไปด้วยความเมตตา มีจิตใจที่เป็นอิสระจากอำนาจของวัตถุ จากอำนาจกิเลสและทิฐิ และมีความสามารถทางด้านการใช้สติสัมปชัญญะ สังเกต ตรึงตรอง จนเกิดปัญญา อันเป็นศักยภาพในการพัฒนาระดับปัญญาของตนให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ นำไปสู่การใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม ดังนั้น โรงเรียนหรือระบบการศึกษาควรจะสอนกระบวนการคิดต่อไปนี้ให้กับผู้เรียน คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดชัดเจน คิดอย่างมีเหตุผล คิดถูกทาง คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล กระบวนการคิดต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยเสริมสร้างปัญญาให้กับมนุษย์และเป็นพื้นฐานสำคัญ สำหรับการสร้างสันติสุขและสันติภาพในสังคมสิ่งที่สำคัญคือการสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยวิธีการที่ถูกต้องให้แก่เยาวชนโดยพระภิกษุสงฆ์

2. ด้านศาสนา ศาสนาเป็นสถาบันสังคมมาตั้งแต่อดีต ในยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งสังคมไทยเป็นพหุวัฒนธรรม กำลังเผชิญปัญหาที่สำคัญอยู่หลายเรื่อง จำเป็นต้องพัฒนานักการศาสนาให้มีปัญญาหลายๆ ด้าน เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมในทางสร้างสรรค์ และเพื่อมุ่งหวังให้สันติสุขอย่างแท้จริงเกิดขึ้นในสังคม บทบาทที่สำคัญของศาสนาในส่วนนี้จึงควรเป็นการเสริมสร้างปัญญาให้กับเยาวชนได้ เป็นการช่วยเสริมบทบาทหน้าที่ของระบบการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หลักพุทธธรรมที่สามารถนำมาเสริมระบบการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนสติปัญญา

หลักใหญ่ๆ ก็คือ หลักไตรสิกขา หรือศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาที่มีความสำคัญมาก และหลักการคิดแบบโยนิโสมนสิการ ซึ่งจะช่วยเสริมและพัฒนาปัญญาของเยาวชนในการควบคุมตนเองและใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมในสังคมได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้นนำไปสู่การใช้ชีวิตในสังคมสุขสบายทั้งกายและใจโดยอาศัยสถาบันการศึกษาเป็นช่องทางของการเผยแผ่ธรรมสู่เยาวชน

3. ด้านการเมือง ระบบการเมืองจะช่วยสร้างสันติสุขให้กับสังคมอีกทางหนึ่ง การเมืองต้องสร้างระบบการปกครองบ้านเมือง ระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่เรียกว่า ธรรมาภิบาล (วสุนธรา, 2559) หรือธรรมรัฐ Good Governance ขึ้นมาให้ได้ธรรมรัฐ หมายถึงผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรม ซึ่งบุคคลและสถาบันทั่วไป ภาครัฐและเอกชนมีผลประโยชน์ร่วมกัน ได้กระทำลงไปหลายทาง มีลักษณะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่การผสมผสานประโยชน์ที่หลากหลายต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์กันเพื่อก้าวข้ามความขัดแย้งรักษาประโยชน์ของส่วนรวมไว้ได้ แต่บุคคลากรเหล่านี้ต้องได้รับการขัดเกลาด้วยคุณธรรมจริยธรรมมาตั้งแต่ช่วงวัยที่เรียกว่า เยาวชน จึงสามารถสร้างระบบธรรมาภิบาลขึ้นมาได้และนำสังคมไปสู่สันติภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นการสร้างระบบการปกครองที่จะนำสันติสุขมาสู่สังคมควรปลูกฝังเยาวชนให้มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อความเป็นนักปกครองที่มีคุณภาพสร้างสันสุขให้สังคมได้ในอนาคต

4. ด้านกระบวนการยุติธรรม เป็นองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องกับธรรมรัฐ จะเป็นส่วนที่ทำให้กระบวนการบริหาร การดำเนินชีวิต การควบคุมพฤติกรรมของเยาวชนสามารถกระทำได้ด้วยความถูกต้อง เสมอภาค ยุติธรรม เริ่มจากการมีระบบกฎหมายที่มีความยุติธรรมต่อสังคม และปัจเจกบุคคล และจะต้องมีผู้ใช้กฎหมายไม่ว่าเป็นตุลาการ อัยการ ตำรวจ ผู้ใช้กฎหมายเหล่านี้จะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความเที่ยงตรงอย่างแท้จริง สังคมที่ทุกคนอยากจะสร้างก็คือ สังคมที่ต้องมีกฎหมายที่ตีรองรับ นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือจะต้องมีตุลาการที่เป็นอิสระไม่ยึดติดอยู่ในผลประโยชน์หรืออำนาจ โดยเฉพาะอำนาจทางการเงินของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งบุคคลากรตุลาการต้องผ่านการขัดเกลาด้วยคุณธรรมจริยธรรมมาจากช่วงวัยรุ่นอันจะเป็นเหตุของความยุติธรรมสู่สถาบันตุลาการเพื่อความสันติสุขในการอยู่ร่วมกันในสังคมยุคโลกาภิวัตน์

5. ด้านสื่อทางสังคม ยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคสังคมข้อมูลข่าวสาร สิ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างใหญ่ยิ่งก็คือ สื่อทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่เยาวชน สื่อทางสังคม ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสื่อบันเทิง โฆษณา

การศึกษาวัฒนธรรมและในด้านอื่นๆ ในยุคโลกาภิวัตน์มีลักษณะการใช้สื่อในระบบใหม่คือ มัลติมีเดีย ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายผสมผสานกันเพื่อเสริมความต้องการของ คนให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สามารถสัมผัสกันได้มากขึ้น ระบบมัลติมีเดีย จึงเป็นระบบที่ อยู่ในความสนใจของเยาวชนเป็นอย่างมากในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ สื่อทางสังคมที่ส่งผลต่อ เยาวชนเชิงบวก เช่น การผลักดัน “อาชีพอนาคต” ของทุกภาคส่วน (คมชัดลึก, 2566) และสื่อ ทางสังคมที่ส่งผลต่อเยาวชนเชิงลบดังที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นคำตอบของการอยู่ร่วมกันกับสังคม ยุคโลกาภิวัตน์อย่างสันติสุขจะเกิดขึ้นได้อย่างไร คือ การขัดเกลาพฤติกรรมเยาวชนด้วยหลัก คุณธรรมจริยธรรม

เมื่อได้แนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบัน นำไปสู่การหาวิธีที่เหมาะสมแก่การขัด เกลาพฤติกรรมของเยาวชน เช่น ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน หรือ ปลุกฝังผ่านกิจกรรมเสริมการ เรียนรู้ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งวิธีดังกล่าวควรเป็นการปลุกฝังและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ เยาวชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเองสู่การใช้ชีวิตในสังคมอย่างสันติสุขต่อไปในอนาคต

หลักเบญจศีลเบญจธรรม

ในสังคมไทย หลายคนคุ้นเคยกับคำว่า "เบญจศีล" หรือ "ศีล 5" ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติ พื้นฐานสำหรับพุทธศาสนิกชน แต่สำหรับ "เบญจธรรม" อาจจะไม่เป็นที่รู้จักมากนัก ทั้งนี้ เพราะเบญจธรรมเป็นสิ่งที่เราปฏิบัติควบคู่ไปกับศีลโดยอัตโนมัติ เมื่อเรา "ละ" สิ่งหนึ่ง ก็เกิด "ธรรม" ขึ้นมาแทนที่โดยปริยาย

เบญจศีล คือ ข้อห้าม 5 ประการ ที่ช่วยให้เราละเว้นจากความชั่ว ประกอบด้วย 1) ไม่ฆ่าสัตว์ 2) ไม่ลักทรัพย์ 3) ไม่ประพฤติดินในกาม 4) ไม่พูดเท็จ 5) ไม่ดื่มน้ำเมา เบญจ ธรรม คือ คุณธรรม 5 ประการ ที่ช่วยให้เราประพฤติดี ประกอบด้วย 1) เมตตา ความรัก ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น 2) กรุณา ความสงสาร เห็นอกเห็นใจผู้อื่น 3) อหิงสา การไม่ เบียดเบียนผู้อื่น 4) เสียสละ การสละสิ่งของ หรือความสุขส่วนตัวเพื่อผู้อื่น 5) สัจจะ ความ ซื่อสัตย์ จริงใจ เมื่อรู้จักเบญจศีลเบญจธรรมแล้ว ขอพาทุกท่านมาทำความรู้จักกับเบญจศีล และเบญจธรรม ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และทำไมทั้งสองสิ่งนี้จึงเปรียบเสมือนเสาหลัก สำคัญที่นำไปสู่สังคมที่สงบสุข (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2563)

ความสัมพันธ์ระหว่างเบญจศีลและเบญจธรรม สิ่งที่เราเรียกว่า เบญจศีล เปรียบเสมือน รากฐานที่ช่วยให้เรามีจิตใจที่บริสุทธิ์ เมื่อเรารักษาศีล ละเว้นจากความชั่ว จิตใจของเราก็สงบ

เมื่อจิตใจสงบ เราก็พร้อมที่จะปฏิบัติเบญจธรรม ส่วน เบญจธรรม เปรียบเสมือนดอกไม้ที่แบ่งบานบนรากฐานที่มั่นคง เมื่อเรามีเมตตา กรุณา อหิงสา เสียสละ และสัจจะ เราก็จะมีความสุข และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข

เบญจศีลและเบญจธรรม มีบทบาทสำคัญต่อสังคม ดังนี้ 1) ส่งเสริมสันติสุข เมื่อสมาชิกในสังคมละเว้นจากความชั่ว ประพฤติดี มีเมตตา กรุณา อหิงสา เสียสละ และสัจจะ สังคมนั้นก็จะมีความสุข ปราศจากความขัดแย้ง 2) ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้า เมื่อสมาชิกในสังคมมีจิตใจที่บริสุทธิ์ ประพฤติดี มีความซื่อสัตย์ เสียสละ สังคมนั้นก็จะมีความเจริญก้าวหน้า 3) ส่งเสริมความสามัคคี เมื่อสมาชิกในสังคมมีเมตตา กรุณา อหิงสา เสียสละ และสัจจะ ต่างก็เคารพ เข้าใจ เห็นอกเห็นใจกัน สังคมนั้นก็จะมีความสามัคคี

เบญจศีลและเบญจธรรม เปรียบเสมือนเสาหลักสำคัญที่นำไปสู่สังคมที่สงบสุข เมื่อสมาชิกในสังคมละเว้นจากความชั่ว ประพฤติดี มีเมตตา กรุณา อหิงสา เสียสละ และสัจจะ สังคมนั้นก็จะมีความเจริญก้าวหน้า และมีความสามัคคี ดังนั้น เราทุกคนควรพยายามรักษาศีล ปฏิบัติธรรม และส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม เพื่อนำไปสู่สังคมที่สงบสุข และยั่งยืนต่อไป

เยาวชนในยุคโลกาภิวัตน์

ยุคที่มีชื่อว่า โลกาภิวัตน์ซึ่งเป็นยุคที่มีการดำเนินชีวิตที่ค่อนข้างจะรวดเร็ว นั้นเกิดมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยโดยเป็นส่วนหนึ่งที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยมนุษย์ผู้มีปัญญา เพื่อเป็นสิ่งที่จะนำมาสนับสนุนการใช้ชีวิตของผู้มีปัญญาที่ได้ใช้นวัตกรรมทางอุตสาหกรรมและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเหล่านั้น ส่งผลต่อด้านพฤติกรรม ดังนี้ 1) นิยมความหรูหรา 2) การนำทรัพยากรทางธรรมชาติมาใช้จนเกินความจำเป็น 3) ขาดระเบียบวินัยในการอดออม 4) ครอบงำวัตถุเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ 5) เสี่ยงโชคเพื่อประโยชน์ส่วนตน 6) มีความอิจฉาริษยาเมื่อผู้อื่นได้ดี 7) สรรเสริญผู้มีอิทธิพล

ยศถาบรรดาศักดิ์ที่มีเงินทอง (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555) เป็นต้น เพราะเยาวชนในสังคมทุกระดับชั้นยังมีสิ่งที่ขาดคือ ปัญญา มีเหตุมาจากการขาดทักษะทางใจ คือ การกระตุ้นตนเอง ตั้งสติสัมปชัญญะอย่างมั่นคง เผชิญเหตุ ตรึงตรองตามความเป็นจริงจนเห็นคุณและโทษของนวัตกรรมทางอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยสู่ปัญญาตัดสินใจในการใช้สิ่งเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและบุคคลอื่นสามารถหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งเหล่านี้ไม่ในทางที่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงมีปัญญาเว้นจากสิ่งที่จะเป็นโทษจากพฤติกรรมเสี่ยงได้อีกด้วย

ปัจจุบัน สังคม ชุมชน ครอบครัว มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เข้ามา ทำให้สถาบันครอบครัว ต้องแตกแยกกันเป็นจำนวนมาก และเยาวชนส่วนใหญ่ห่างจากศีลธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี แต่เก่าเดิมที่ได้สืบทอดกันมา ทำให้เสื่อมลงห่างหายไปจาก สังคม ชุมชน และครอบครัว การปลูกฝังเยาวชนรุ่นใหม่ ด้วยเบญจศีล เบญจธรรม สู่ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีที่ดั่งามบวกกับเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยรวมถึงสื่อที่เข้ามาแทนที่ที่ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจในหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กลุ่มเยาวชนจึงออกห่างจากวัดวาอาราม ส่งผลให้พฤติกรรมของเยาวชน จึงมีความเสี่ยงมากมาย ต่อปัญหาเรื่องยาเสพติด ปัญหาเรื่องติดเกมส์ ไม่สนใจในการเล่าเรียนหนังสือ โดยเยาวชนที่มีอายุอยู่ในช่วง 15 – 18 ปี (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) เมื่อโตขึ้นอีกระดับหนึ่ง จะเรียกว่า “พลเมือง” เมื่อเข้าสู่พระพุทธศาสนา เรียกว่า “พุทธศาสนิกชน” เยาวชนจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันต่างๆ ในสังคม ซึ่งการนำหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอามาใช้ในการขัดเกลาพฤติกรรมของเยาวชนในยุคปัจจุบัน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการลดปัญหาต่างๆ ของเยาวชน เช่น ปัญหาที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวและสังคมรอบข้างเนื่องจากสื่อทางสังคมยุคโลกาภิวัตน์ทำให้วัยรุ่นเกิดพฤติกรรมหมกมุ่นส่งผลต่อความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ญาติพี่น้องลดน้อยลง การสนทนาที่จะนำไปสู่ภูมิปัญญาพื้นฐานในการดูแลตนเองก็ลดน้อยลง บวกกับภาระของพ่อแม่มีมากขึ้น ทำให้ความขัดแย้งเริ่มก่อตัวขึ้น ฉะนั้นสถาบันการศึกษาเป็นช่องทางที่เหมาะสมแก่การขัดเกลาโดยอาศัยกติกาของสถาบันบวกกับการชี้แนะ สั่งสอน ฝึกฝนให้เยาวชนตั้งมั่นในเบญจศีลเบญจธรรมนำไปสู่พฤติกรรมใหม่เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ส่วนปัญหาของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาของการทำแท้ง สาเหตุแรงจูงใจที่ทำให้เยาวชนหันไปหายาเสพติด ปัญหาความรุนแรงจากสื่อออนไลน์ต่างๆ มีเหตุมาจากความรู้เพียงสาของเยาวชนอันเป็นธรรมชาติที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าป้องกันไม่ได้ ถ้าหากว่าเยาวชนได้รับการปลูกฝังหลักเบญจศีลเบญจธรรมได้อย่างถูกต้องย่อมนำไปสู่การเข้าใจและกลับตัวได้ เพราะเห็นโทษของพฤติกรรมเสี่ยงเหล่านั้น และเห็นประโยชน์ของการมีเบญจศีลเบญจธรรมด้วยตนเอง

ดังนั้นศูนย์กลางในการพัฒนาเบญจศีลเบญจธรรมสู่ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีที่ดีงามแต่เยาวชน คือ สถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เยาวชน สนใจในหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา เช่น โรงเรียนวิถีพุทธ โดยมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการฝึกตน เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสให้

เยาวยชนเข้าถึงธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตนอาจอยู่ในฐานะพระภิกษุหรือครูบาอาจารย์เข้าไปฝึกตั้งต้นกิจกรรมการอบรม สั่งสอน ชี้้นำไปสู่การประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเบญจธรรมในชีวิตประจำวันด้วยปัญญานำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข เพราะผู้มีปัญญามีความสามารถขัดเกลาพฤติกรรมอันเป็นโทษต่อตนเองโดยไม่มีผู้ใดคอยว่ากล่าวตักเตือน ซึ่งจะน้อมนำหลักการฝึกจิต ในรูปแบบที่ง่าย และรวดเร็วมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแรงผลักดัน ส่งเสริมกำลังใจของเยาวยชน ในระดับปกครองตนเองอยู่ร่วมกับสังคมยุคโลกาภิวัตน์อย่างมีความสุขได้ด้วยตนเอง อีกทั้งเป็นการลดความขัดแย้งในสถาบันครอบครัวลงได้จนเกิดความสามัคคีขึ้นอีกด้วย

การบูรณาการหลักเบญจศีลเบญจธรรมสู่เยาวยชน

การขัดเกลาพฤติกรรมของเยาวยชนเพื่อใช้ชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีความสุข เราพึงทราบก่อนว่าเยาวยชนจะทำได้ด้วยพื้นฐานเดียวกันกับมนุษย์ทั่วไป คือ ปัญญา ความรอบรู้ รอบคอบและระมัดระวัง (เมธา ทริมเทพาธิป, 2565)

เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สูงอายุสภาวะด้านสุขภาพเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อสุขภาพ (พระครูบวรชัยวัฒน์, 2565) สำหรับเยาวยชน ตัวกระตุ้น คือ การปลูกฝังองค์ความรู้ กระบวนการนี้จึงเริ่มต้นจากการให้ความหมายของเบญจศีลเบญจธรรม (wiani snoechit, 2557) อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง เช่น เบญจศีลเบญจธรรม มี 5 คู่ คือ เว้นจากเบียดเบียนผู้อื่นเพราะเห็นประโยชน์ของการมีเมตตารักใคร่ปรารถนาจะให้มีความสุขและโทษของการไม่มีเมตตาจะถูกความโกรธกระตุ้นให้เบียดเบียนผู้อื่น เว้นจากลักขโมยเพราะเห็นประโยชน์ของความขยันหมั่นเพียรประกอบอาชีพที่สุจริตและเห็นโทษของการเกียจคร้านสู่ความมั่งงายและกระทำผิด เว้นจากการประพฤติดินในกามเพราะเห็นประโยชน์ของการสำรวมกาย วาจา ใจ ไม่สนิทสนมกับคู่ครองของบุคคลอื่นและเห็นโทษของการสนิทสนมนั้นว่าเป็นอารมณ์แห่งราคะกระตุ้นให้เป็นไป เว้นการมั่วสวาสเพราะเห็นประโยชน์ของสัจจะวาจาและเห็นโทษของทุจริตทางวาจาเป็นการด้อยค่าตนเอง เว้นจากการเสพของเมาเพราะเห็นประโยชน์ของการมีสติมั่นคงและเห็นโทษของการขาดสติว่าเป็นหนทางของคนหลงสร้างความเดือดร้อนได้ทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นการเห็นตรงตามธรรมชาติของธรรมนั้น ตามแนวคำสอนของพระพุทธเจ้า (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) บอกเหตุของการพลาดพลั้งกระทำผิดอันส่งผลให้ได้รับความเดือดร้อนทั้งตนเองและสังคม เช่น ความเพลิดเพลินในการเสพกามคุณทำ

ให้ชีวิตตกต่ำพร้อมกับปัญหาความขัดแย้งในสังคม ไม่ยับยั้งอารมณ์ตนเองยอมพบกับความเดือดร้อนลูกหลานไปสู่สถาบันครอบครัว ทำตนให้ประมาทพลาดพลั้งเจ็บเนื้อเจ็บตัว ขาดสติยอมหลงทางทำบาปได้ทุกอย่าง เป็นต้น

พระพุทธเจ้าท่านมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาจิตใจ ด้วยการฝึกกัมมฐานและวิปัสสนา คือ การฝึกเพ่งและเฝ้าสังเกตตรึงตรองตามธรรมชาติหนึ่งๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มกำลังใจให้แข็งแรงจนยับยั้งอารมณ์ในเชิงลบของตนได้ จนปัญญาปรากฏขึ้น และนำไปสู่การสร้างพฤติกรรมใหม่ตรงตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม ไม่เพียงเท่านั้นพระพุทธเจ้าจำแนกกำลังใจของมนุษย์ออกเป็น 5 อย่าง คือ ศรัทธา ความเชื่อเลื่อมใสในพระรัตนตรัย โดยอาศัยความสำรวมในพระปาฏิโมกข์ของพระสงฆ์สาวกในการสร้างศรัทธาแก่เยาวชน อันเป็นการเปิดประตูใจบานแรก สู่การน้อมนำคำสอนไปปฏิบัติตาม ด้วยการกระตุ้นตนเองอยู่ทุกขณะเรียกว่าความเพียรเป็นกำลังใจตัวที่สอง ดำรงสติสัมปชัญญะอย่างแน่วแน่เรียกว่าสมาธิเป็นกำลังใจตัวที่สาม และสืตามลำดับ ซึ่งจำเป็นต่อการเพ่งและเฝ้าสังเกตธรรมชาติหนึ่งๆ อย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การเกิดของปัญญาอันเป็นกำลังใจตัวที่ห้า ทำหน้าที่ตัดสินใจ ฝ่าฝืนอุปสรรคและระงับอารมณ์อันเป็นเครื่องเศร้าหมองของใจทั้งปวงส่งผลให้มีจิตใจปลอดโปร่ง เบาสบายอยู่ภายใน มีอาการที่เราเรียกว่าความสุขสบายใจ ที่อธิบายมานี้เป็นลำดับขั้นตอนของกองกุศลที่เป็นกำลังของใจมนุษย์ทุกคน เรียกว่า อินทรี 5 หรือ พละ 5 ซึ่งเป็นคุณธรรมที่มีปัญญาเป็นยอดแห่งธรรมที่มีคือว่า โพธิปักขิยธรรม เป็นองค์แห่งความตรัสรู้ (คณะสงฆ์, 2560) หรือการเข้าถึงความรอบรู้นั่นเอง เมื่อจะให้เยาวชนมีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวังและประพฤติตามหลักเบญจศีลเบญจธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ควรที่จะมีการสอดแทรกการฝึกจิตเข้าควบคู่กับการสอนเรื่องเบญจศีลเบญจธรรม ที่กล่าวมาสอดคล้องกับหลักไตรสิกขาอันเป็นหัวใจแห่งการสอนธรรมในพระพุทธศาสนาอย่างลงตัวและหวังผลได้ดังพุทธภาษิตที่ว่า กุศลเมื่อประกอบขึ้นในจิตใจแล้วความสุขเป็นที่หวังได้ อกุศลเมื่อประกอบขึ้นในจิตใจแล้วความทุกข์เป็นที่หวังได้

ดังนั้น พระพุทธเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตน เยาวชนที่ผ่านกระบวนการตามหลักไตรสิกขาที่เน้นศึกษาเรื่องศีล สมาธิ และปัญญา (พุทธทาสภิกขุ, 2566) เยาวชนย่อมมีพัฒนาการที่ดี เพราะการพัฒนาตนด้วยการฝึกจิตตามแนวทางของพระพุทธศาสนาเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกว่ามีผลประโยชน์ที่คุ้มค่า โดยที่ไม่ต้องลงทุนอะไรเลย เพียงแต่คนที่ฝึกฝนจิตใจต้องกระตุ้นตนเองเป็น เรียกว่า มีความเพียร ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตนเป็นจุดเริ่มต้นที่พร้อม

แก่การพัฒนาจิตใจของเยาวชน ให้เข้าถึงสติปัญญาที่พึงมีได้อย่างดีเยี่ยม ตามนัยของบทความเรื่องนี้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตน คือ ผู้ที่ฝึกตนเองได้แล้วนั่นเอง

สรุป

ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ที่มีต่อเยาวชนไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะในแง่ลบ และเสนอแนวทางการบูรณาการหลักเบญจศีลและเบญจธรรมผ่านผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตน เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมยุคโลกาภิวัตน์

บริบทของยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลต่อทุกแง่มุมของชีวิต เทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว การสื่อสารที่ไร้พรมแดน ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมและค่านิยมของเยาวชน เยาวชนบางกลุ่มเผชิญกับผลกระทบในเชิงลบ เช่น การติดเทคโนโลยี การกลั่นแกล้งออนไลน์ การรับข้อมูลเท็จ ขาดทักษะการเข้าสังคม ซึ่งหลักเบญจศีลและเบญจธรรมเปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางเยาวชนให้ประพฤติดี ละเว้นจากความชั่ว ส่งเสริมให้มีเมตตา กรุณา อหิงสา เสียสละ และสัจจะ บทบาทของผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตน เช่น พระสงฆ์ นักโยคะ นักสมาธิ เป็นต้น มีความสำคัญทั้งสามารถเป็นต้นแบบ เป็นผู้นำ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคนิคการฝึกฝน ช่วยให้เยาวชนพัฒนาตนเองทั้งกายและใจ และบทบาทของสถาบันการศึกษาเป็นช่องทางสำคัญในการปลูกฝังเบญจศีลเบญจธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกตน เชิญผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย

ประโยชน์ของการบูรณาการเบญจศีลเบญจธรรมผ่านผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตน ส่งผลดีต่อเยาวชนใน 3 ด้านหลัก ดังนี้ 1) สันติสุข เยาวชนมีจิตใจสงบ เข้าใจผู้อื่น ลดความขัดแย้ง 2) ความเจริญก้าวหน้า เยาวชนมีสติ มีสมาธิ จดจ่อกับการเรียนรู้ ทำงาน 3) ความสามัคคี เยาวชนมีเมตตา กรุณา เสียสละ ร่วมมือ สามัคคีกัน

อนาคตที่สดใสของเยาวชนที่มีคุณธรรมจริยธรรมย่อมนำไปสู่สังคมที่สงบสุข เจริญก้าวหน้า มีความสามัคคี บทสรุปการบูรณาการเบญจศีลเบญจธรรมผ่านผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกตน เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาเยาวชน นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมยุคโลกาภิวัตน์

เอกสารอ้างอิง

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่ม 11. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 83-102.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่ม 25. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 85-88.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2555). การประเมินนโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- อานันท์ ปันยารชุน. (2541). คนดีที่สังคมต้องการ. กรุงเทพมหานคร: แสงดาวการพิมพ์.
- พระครูบวรชัยวัฒน์. (2565). การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุในเชิงพุทธ. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 9(7), 177-190.
- สังข์ชวล เสริมแก้ว. (2563). จริยธรรมของการอยู่ร่วมกันในสังคม. มจร.ปรัชญาปริทรรศน์, 3(1), 105.
- ดีเอ็ม, เพ็ญภา ลาเย็นน้ำเงิน และไกรวิชัย. (2559). แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42. การประชุมวิชาการ ราชภัฏนครสวรรค์ ครั้งที่ 1, 11(33).
- วาสนา พิทักษ์ธรรม. (2559). สร้างเสริมสหวิทยาการ ผสมผสานวัฒนธรรมไทย ก้าวอย่างมั่นใจ เข้าสู่ AC. RTUNG 2016 The 1 st National Conference . อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี, 231.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2563). เล่าสู่กันฟัง เบญจศีล เบญจธรรม. เรียกใช้เมื่อ 9 มิถุนายน 2025 จาก https://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=5431&filename=i
- คณะสงฆ์. (2560). พระไตรปิฎกเล่มที่ 19 พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ 11 สังยุตตนิกาย มหาวรรค. 84000.org. เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2567 จาก <https://84000.org/tipitaka/attha/v.php?B=19&A=6141&Z=6257>
- คมชัดลึก. (12 กันยายน 2566). ชีวิตดีสังคมดี - คุณภาพชีวิต. เรียกใช้เมื่อ 27 กันยายน 2566 จาก <https://www.komchadluek.net/quality-life/well-being/558375>

- ประชาไท. (26 กันยายน 2566). เผยเด็กไทยเจอบูลลี่ 'ล้อเลียนหน้าตา ตอกย้ำปมด้อย ด่าทอ ทำร้ายร่างกาย'. เรียกใช้เมื่อ 27 กันยายน 2566 จาก <https://prachatai.com/journal/2023/09/106088>
- เมธา หริมเทพาธิป. (2565). การขัดเกลาทางสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. เรียกใช้เมื่อ 27 กันยายน 2566 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/710687>.
- พนม เกตุมาน. (21 พฤษภาคม 2550). พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น. บริษัทคลินิก จิตประสาท. เรียกใช้เมื่อ 8 มิถุนายน 2567 จาก https://www.psyclin.co.th/new_page_78.htm
- พุทธทาสภิกขุ. (2566). You Tube. Jiab007: ไตรสิกขา. เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2567 จาก <https://www.youtube.com/watch?v=i44erwCB2EY>
- วสุนธรา (สธ.). (2559). หลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี Good governance. เรียกใช้เมื่อ 27 กันยายน 2566 จาก <https://medium.com/@Pae/https://medium.com/@Pae/หลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี-good-governance-7d103e5d7d48>.
- สกลพร ขจรศิลป์. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมมารยาทไทยของเยาวชน. เรียกใช้เมื่อ 8 มิถุนายน 2567 จาก วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/ISSC/article/view/247697>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2559). พฤติกรรมเสี่ยงเยาวชน ในและนอกสถานศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 24 กันยายน 2566 จาก <https://www.thaihealth.or.th/พฤติกรรมเสี่ยงเยาวชน-ใน/>.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2566). สสส. หนุน สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทยประกาศขับเคลื่อนนโยบายป้องกันและควบคุมบุหรี่ปัฟฟ่ายในเด็กนักเรียน. เรียกใช้เมื่อ 27 กันยายน 2566 จาก <https://www.thaihealth.or.th/พฤติกรรมเสี่ยงเยาวชน-ใน/>.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เรียกใช้เมื่อ 14 กันยายน 2566 จาก <https://dictionary.orst.go.th/index.php>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). รายงานสถิติรายปี ประเทศไทย 2566. เข้าถึงได้จาก <https://www.nso.go.th/public/e-book/Statistical-Yearbook/SYB-2023/518/index.html>

โสมประกัสร์ ชันธสุวรรณ. (2562). หมาอยู่วัด. เรียกใช้เมื่อ 8 มิถุนายน 2567 จาก Google Books: [google.co.th/books/edition/หมา_อยู่_ด_ช/Cur_CgAAQBAJ?hl=th&gbpv=0](https://books.google.co.th/books/edition/หมา_อยู่_ด_ช/Cur_CgAAQBAJ?hl=th&gbpv=0)

United States of America, Department of State. (2563). รายงานว่าด้วยเสรีภาพทางศาสนานานาชาติในประเทศไทย พ.ศ. 2563. เรียกใช้เมื่อ 24 กันยายน 2566 จาก <https://th.usembassy.gov/th/our-relationship-th/official-reports-th/2020-international-religious-freedom-report-thailand-th/>.

wiani snoechit. (2557). เบญจศีล เบญจธรรม. เรียกใช้เมื่อ 14 กันยายน 2566 จาก <http://winaisnoechit.blogspot.com/2014/12/1.html>.